

10. TÜRKİYE TİCARET VE SANAYİ ŞURASI'NA SUNULAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

1. REYHANLI BARAJININ TAMAMLANMASI

Amik Ovası, 1 milyon 150 bin dekar büyüklüğü ile Türkiye'nin önemli tarımsal üretim merkezlerinden biridir. İlimiz günlük ortalama güneşlenme süresinde Türkiye'de en yüksek potansiyele sahip illerden biridir. Hatay'da 105.388 hektarlık büyüklüğe sahip olan Amik Ovası, bilinçsiz -kontROLSÜZ sulama ve alınmayan önlemler nedeniyle kuraklık sorunu yaşamaktadır. 1995 Yılında Yatırım Programına giren kuraklığa, taşkınlara ve sulama maksatlı Afrin Nehri üzerinde yapılmakta olan Reyhanlı Barajı inşaatının %86'sı tamamlanmış ve çalışmalar halen devam etmektedir.

Reyhanlı Barajı ile hem Amik Ovası'nda yer alan 600 bin dekar zirai arazi sulanacak hem de 200 bin dekar saha taşkın zararından koruyacaktır. Reyhanlı Barajı tamamlandığında 2017 yılı birim fiyatları ile milli ekonomiye yıllık 407 milyon 848 bin TL katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Reyhanlı Barajı Sulaması 1. kısım kapsamında 117 bin dekar zirai arazi sulanacak diğer taraftan Reyhanlı Barajı, Afrin Çayı Davutlar Regülatörü ve Derivasyon Kanalı ile Karasu Regülatörü ve Derivasyon Kanalı'nın yapımı da devam etmektedir. Amik Ovasını çoraklaşmadan kurtararak olmasından dolayı Reyhanlı Barajı inşaatı ile Reyhanlı Barajı Sulama inşaatlarının yeterli program ödenekleri temin edilerek, öncelikle bitirilmesi gerekmektedir.

Bu hususta, Kuraklığa ve su taşkınlarına karşı % 86'sı tamamlanan ve yapımı devam eden, Reyhanlı Barajı inşaatının biran evvel tamamlanması ve sulama ihalesinin hızlandırılmasını büyük önem arz etmektedir.

2. SURİYELİ MÜLTECİLERDEN ETKİLENEN HATAY- ŞANLIURFA VE KİLİS İLLERİNE ÖZEL İSTİHDAM VE TEŞVİK PAKETİ

Başlangıçta geçici olduğu düşünölen ve sonrasında kalıcı bir hal alan Suriyeli Göç dalgası, başta ekonomi, eğitim, iş yaşamı, istihdam, sağlık, güvenlik, yerleşim hayatı, elektrik, şehir altyapısı ve trafik ve sosyo-költürel hayat dâhil olmak üzere pek çok alanda zorunlu ek yükler getirmektedir. Ülkemizde Suriyeliler konusu, bir toplumsal uyum sorunu olarak ele alınmalı; çalışma hayatı, eğitim, barınma, sağlık, belediye hizmetleri, entegrasyon gibi alanları düzenleyecek bütöncöl bir politika uygulanmalıdır.

Suriye krizinden en fazla etkilenen ve Suriyelilerin yoğun olarak yaşadığı kentlerin başında Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illeri gelmektedir ve bundan dolayı da bu şehirlerde ekonomik sıkıntılar en fazla hissedilmektedir.

- Nüfusa oran açısından (10.01.2019 İtibariyle)

1. Kilis'te 115.372 (% 84,63)

2. Hatay'da, 445.295 (% 28,27)

3. Şanlıurfa'da 452.531 (% 22,79) Suriyeli misafir yaşamaktadır.

Türkiye'de ki Suriyeli Misafirlerin 1.013.198'i yani % 28'i bu üç ilde ikamet etmektedirler. (Kaynak: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü)

Bu illerin ihracatında ölkelere göre incelendiğinde, istikrarlı bir şekilde düşüş eğiliminde olduğu görölmektedir. Bu İllerimizin kişi başına düşen ihracat rakamları hem bölge hem de iller bazında Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır. Sürdürülebilir bir ihracat performansı için üretimde yeni ve yenilikçi süreçlerin geliştirilmesi ve hedef odaklı dış ticaret politikalarının uygulanması gerekmektedir.

Bu verilerden hareketle bölge genelinde yaygın olarak yer alan ve üretim teknolojisi ile ürün katma değeri daha düşük durumdaki gıda sanayisinde, ayakkabıcılık sektöründe, mobilyacılık sektöründe daha yüksek teknolojiye dayalı üretim süreçlerinin geliştirilmesi, bu sektörlerin sürdürülebilirlikleri ve dış ticaret rekabetçiliğinin artırılması bakımından, Suriye savaşından en fazla etkilenmiş olan Hatay, Şanlıurfa ve Kilis illerini kapsayacak şekilde ve bu sorunlara özgü "Özel İstihdam ve Teşvik Paketi"

uygulanması kritik öneme sahip olmakla beraber halkımızın ortak beklentisi ve genel anlamda orta vadede olumlu sonuçlar doğuracaktır.

3. YAYLADAĞI VE ZEYTİN DALI SINIR KAPILARININ İHRACATA AÇILMASI VE İHRACATTA TEŞVİKLERİN ARTTIRILMASI, İSKENDERUN VE ERZİN ARASI OTOBANIN ÇEVREYOLUNA ÇEVİRİLMESİ.

Günümüzde TIR geçişlerine kapalı olan ancak binek araç (araba) ve insan geçişleri yapılmakta olan Yayladağı Sınır Kapısının da yeniden açılması, yeni bir koridorla tır geçişlerinin sağlanması, Hatay'ın ekonomisini ve turizmi canlandırarak, ticareti yeniden başlatacak yeni bir gelişme olacaktır. 08 Kasım 2018 itibarıyla faaliyete geçen Zeytin Dalı Sınır Kapısı'nın bulunduğu yol, Afrin'den sonra en büyük 2. Yerleşim yeri olması nedeniyle stratejik öneme sahiptir. Bu nedenle, sınır kapısının ihracata açılması ve bu iki sınır kapılarımızdan yapılacak ihracatlara teşvik verilmesi büyük önem arz etmektedir.

İskenderun ve Erzin Arası Otobanının Çevreyoluna Çevrilmesi

Hatay'ın ağır sanayi bölgelerinden olan Dört Yol, Payas, İskenderun ilçelerimizde sektöre hizmet veren araçlar ve vatandaşların yoğun olarak kullandığı Erzin-Dört Yol-İskenderun ilçeleri arası 14 km, Dört Yol – Payas ilçeleri arası 9 km mesafe kat edilmekte ve bu kısa mesafeler için geçiş ücreti ödenmektedir. D-817 karayolunda ağır tonajlı ve tehlikeli madde taşımacılığı yapan ticari taşıtların yoğunluğu trafikte güvenlik kaybına yol açmakta ve bunun sonucu olarak trafik kazalarının meydana gelmektedir. Hatay il sınırlarında otoban gişelerinin çevreyolu olarak tanımlanması, E-91 ve D-817 otobanlarını çevreyolu statüsüne dönüştürülerek Erzin, Dört Yol, Payas ve İskenderun gişelerinin ücretsiz hale getirilmesi, çok yoğun sanayi trafiği olan E-91 otobanındaki yoğunluğu azaltacak, trafik kazalarını önleyecek, ayrıca nakliye ve lojistik firmaları ve ağır sanayi sektörüne ciddi ekonomik katkı sağlayarak ülke kalkınmasında faydalı olacaktır.